

WYKORZYSTAJ FUNDUSZE UNIJNE DO ZREALIZOWANIA WŁASNYCH POMYSŁÓW

Katarzyna Triantafelo

Stowarzyszenie Dolina Karpia

ul. Rynek 2, 32-640 Zator

tel. (33) 841 05 84

e-mail: biuro@dolinakarpia.org

www.dolinakarpia.org

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY
NA RZECZ ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH

EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

NA LATA 2007-2013

OŚ 4 LEADER

Powstanie Stowarzyszenia Dolina Karpia

Projekt DOLINA KARPJA powstał z inicjatywy trzech gmin- **Przeciszowa, Spytkowic** oraz **Zatora**. Kolejno dołączyły gminy

Brzeźnica, Osiek, Polanka Wielka

zawiązując w **2006 roku**

Stowarzyszenie Dolina Karpia.

Obecnie **Stowarzyszenie** zrzesza **7 gmin**, w tym najmłodszą w Dolnie Karpia gminę **Tomice**.

Głównymi celami Stowarzyszenia są

- Poprawa jakości życia na obszarze Doliny Karpia;
- Wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego, aktywizacja mieszkańców, poprawa samoorganizacji oraz zarządzania zasobami lokalnymi;
- Zachowanie i wykorzystanie zasobów dziedzictwa przyrody i kultury w celu różnicowania lokalnej gospodarki oraz rozwoju lokalnego rynku pracy.

Trójsektorowe partnerstwo

Działanie Stowarzyszenia oparte jest na zasadzie trójsektorowego partnerstwa składającego się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego i społecznego.

SPO „Restrukturyzacja i
modernizacja sektora rolno-
spożywczego oraz rozwój
obszarów wiejskich 2004-2006”
- **Pilotażowy Program Leader +**

EF Program Rozwoju Obszarów
Wiejskich 2007-2013 – **Oś 4**
Leader

Stowarzyszenie Dolina Karpią

W ramach Projektu Leader + mieszkańcy Doliny Karpią opracowali Zintegrowaną Strategię Rozwoju Obszaru Doliny Karpią. Następnie, na jej podstawie, powstała obowiązująca dziś **Lokalna Strategia Rozwoju (LSR).**

PROGRAMY OPERACYJNE

(aktualnie)

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
 - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
 - Regionalne Programy Operacyjne
- Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej
- Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich
 - **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich**

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś 4 Leader

Budżet na lata 2007-2013 (okres programowania) **17.235.317.541 euro**

EFROW **13.230.038.156 euro**

Wkład krajowy **4.005.279.385 euro**

PRIORYTETY W PROW

oś priorytetowa 1 (gospodarcza): wsparcie konkurencyjności sektora rolnego i leśnego

oś priorytetowa 2 (środowiskowa): zrównoważone gospodarowanie zasobami gruntów rolnych i leśnych

oś priorytetowa 3 (społeczna): dywersyfikacja ekonomiczna obszarów wiejskich i podniesienie jakości życia na obszarach wiejskich.

DODATKOWO wyodrębniono tzw. podejście **LEADER** w celu:

- wzmocnienia inicjatywy oddolnej
- wymiany najlepszych praktyk
- aktywizacji społeczności obszarów wiejskich.

Podejście **Leader** tworzy **oś priorytetową 4**, której zakres realizacji bazuje na działaniach zdefiniowanych w ramach poszczególnych 3 osi priorytetowych.

Działanie: Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju

Działanie: Wdrażanie projektów współpracy

Działanie: Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabycie umiejętności i aktywizacja

Jakie środki są dostępne?

LGD Stowarzyszenie Dolina Karpi otrzymało na działania:
8 114 544,00 zł na lata 2009-2015, w tym na wdrażanie LSR:
6 360 048,00 zł, w następującej proporcji:

1. **Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej** – 636 004,80 zł
2. **Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw** – 793 770,60 zł
3. **Odnowa i rozwój wsi** – 3 513 883,60 zł
4. **Małe projekty** – 1 416 389,00 zł

Pierwsze kroki do otrzymania bezzwrotnej dotacji

Wybierz **działanie**, w ramach którego chcesz składać wniosek...

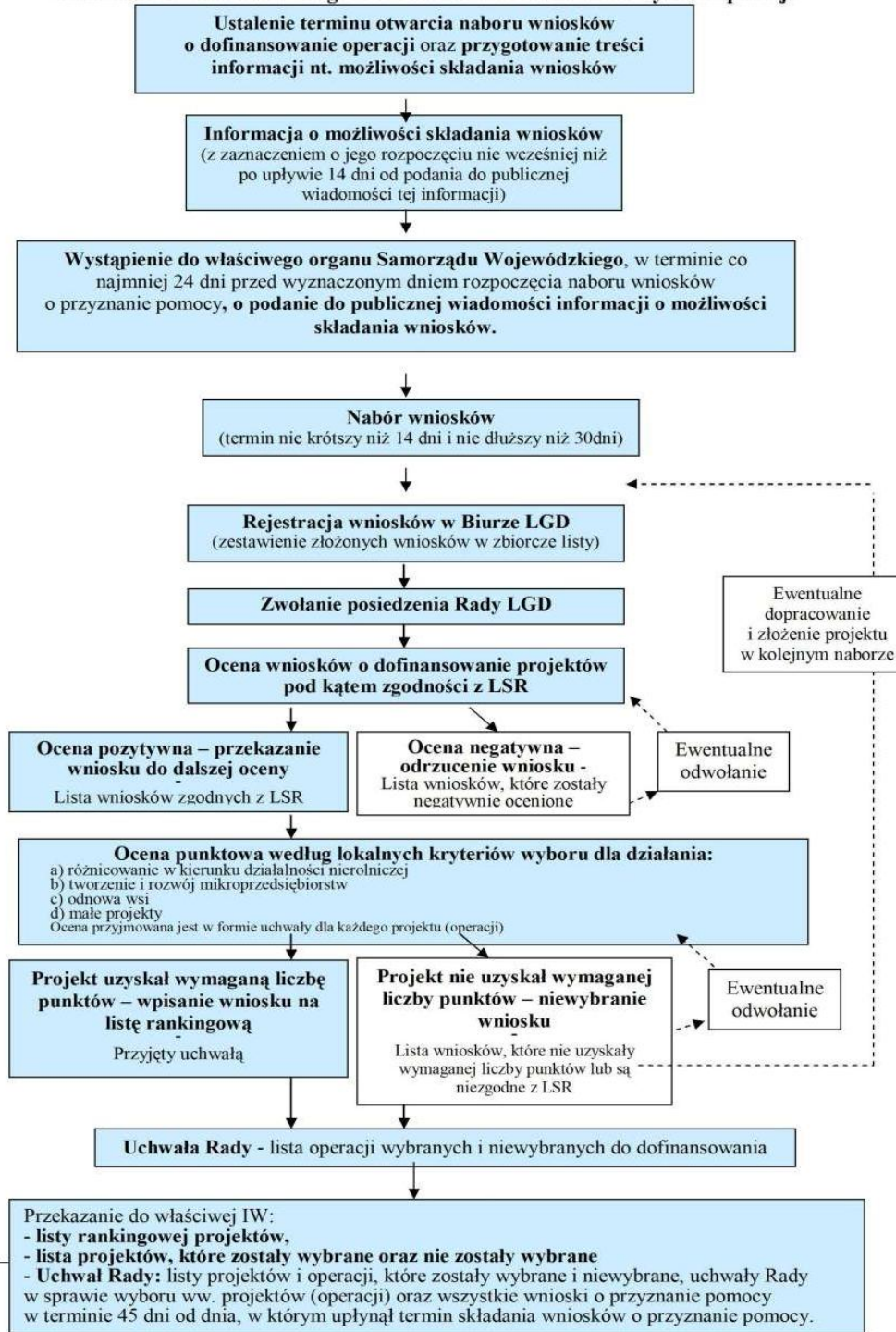

Sprawdź czy Twój pomysł wpisuje się w realizację **przynajmniej jednego z celów i przedsięwzięć zapisanych w LSR**
Jeśli tak...

Jesteś gotowy do realizacji pomysłu – skontaktuj się ze **Stowarzyszeniem Dolina Karpi** – pomożemy Ci przygotować wniosek

Cele Lokalnej Strategii Rozwoju

Cel 1. Poprawa jakości życia na obszarze Doliny Karpia.

- 1.1. Rozwój infrastruktury publicznej ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury turystycznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców.
- 1.2. Rozwój spójnej i zintegrowanej oferty turystycznej i kulturalnej na obszarze Doliny Karpia.
- 1.3. Zagospodarowanie potencjału zbiorników wodnych wraz ze wzmocnieniem podstawowej infrastruktury technicznej.
- 1.4. Wspieranie i promocja efektywnej, nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki, w tym rybackiej, turystycznej, opartej na tradycyjnych i naturalnych zasobach.

Przykłady zadań możliwych do zrealizowania w ramach Celu 1:

- Rozwój zaplecza noclegowo-gastronomicznego.
- Budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych.
- Opracowanie kalendarza, mapy lub przewodnika po atrakcjach Doliny Karpia.
- Organizacja corocznego cyklu imprez promocyjnych – tzw. Festiwalu Doliny Karpia.
- Odnowa, rekultywacja i rewitalizacja zbiorników wodnych.
- Tworzenie sieci łowisk specjalistycznych wraz z niezbędną infrastrukturą.
- Promocja i wspieranie rozwoju produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych.

Cele LSR cd.

Cel 2. Zachowanie i wykorzystanie zasobów dziedzictwa przyrody i kultury w celu zróżnicowania lokalnej gospodarki oraz rozwoju lokalnego rynku pracy.

- 2.1.** Ochrona zabytków architektury, wykorzystanie zasobów wykopaliskowych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości.
- 2.2.** Zapewnienie przetrwania tradycji stawiarstwa, wikliniarstwa oraz innych ginących zawodów i rzemiosła wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości.
- 2.3.** Ochrona i promocja środowiska naturalnego wraz z promocją rozwiązań i zachowań proekologicznych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości.

Przykłady zadań możliwych do zrealizowania w ramach Celu 2:

- Rewitalizacja obiektów zabytkowych.
- Tworzenie i rozwój obiektów typu skansen, muzeum stawiarstwa czy wikliniarstwa.
- Opracowanie i publikacja wydawnictw dotyczących produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych.
- Inwentaryzacja zasobów przyrodniczych.
- Promocja postaw proekologicznych wśród młodzieży.

Cele LSR cd.

Cel 3. Wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego Doliny Karpią – aktywizacja mieszkańców, poprawa samoorganizacji oraz zarządzania zasobami lokalnymi.

- 3.1. Wzmocnienie instytucjonalne oraz merytoryczne zasobów LGD Dolina Karpią.
- 3.2. Skuteczna informacja i promocja, a także efektywne kreowanie środowiska lokalnych liderów na obszarze Doliny Karpią.
- 3.3. Wzmocnienie potencjału LGD Stowarzyszenie Dolina Karpią oraz lokalnych liderów poprzez wykorzystanie doświadczeń innych organizacji i Lokalnych Grup Działania.

Przykłady zadań możliwych do zrealizowania w ramach Celu 3:

- Szkolenia dla członków i osób współpracujących z LGD Stowarzyszenie Dolina Karpią.
- Organizacja imprez promujących działalność LGD Stowarzyszenie Dolina Karpią.
- Organizacja wizyt studialnych wraz z warsztatami poświęconymi „dobrym praktykom” w ramach wdrażania LSR.
- Wspólne wydawnictwa promocyjne.

Jak będzie przebiegać wdrażanie LSR?

- **Cel 1.1 Rozwój infrastruktury publicznej ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury turystycznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców.**
 - Odnowa i rozwój wsi – min 3 operacje
 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – min 3 operacje
 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – min 3 operacje
 - Małe projekty – min 4 operacje
- **Cel 1.2 Rozwój spójnej i zintegrowanej oferty turystycznej i kulturalnej na obszarze Doliny Karpia.**
 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – min 3 operacje
 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – min 3 operacje
 - Małe projekty – min 16 operacji
- **Cel 1.3 Zagospodarowanie potencjału zbiorników wodnych wraz ze wzmocnieniem podstawowej infrastruktury technicznej.**
 - Odnowa i rozwój wsi – min 5 operacje
 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – min 4 operacje
 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – min 4 operacje
 - Małe projekty – min 8 operacji
- **Cel 1.4 Wspieranie i promocja efektywnej, nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki, w tym rybackiej, turystycznej, opartej na tradycyjnych i naturalnych zasobach.**
 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – min 8 operacji
 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – min 8 operacji
 - Małe projekty – min 4 operacje

Jak będzie przebiegać wdrażanie LSR? – cd.

- **Cel 2.1 Ochrona zabytków architektury, wykorzystanie zasobów wykopaliskowych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości.**
 - Odnowa i rozwój wsi – min 4 operacje
 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – min 2 operacje
 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – min 2 operacje
 - Małe projekty – min 8 operacji
- **Cel 2.2 Zapewnienie przetrwania tradycji stawiarstwa, wikliniarstwa oraz innych ginących zawodów i rzemiosła wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości.**
 - Odnowa i rozwój wsi – min 2 operacje
 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – min 4 operacje
 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – min 4 operacje
 - Małe projekty – min 12 operacje
- **Cel 2.3 Ochrona i promocja środowiska naturalnego wraz z promocją rozwiązań i zachowań proekologicznych wraz z promocją tak ukierunkowanej przedsiębiorczości.**
 - Odnowa i rozwój wsi – min 2 operacje
 - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – min 4 operacje
 - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – min 4 operacje
 - Małe projekty – min 8 operacji

Jak będzie przebiegać wdrażanie LSR? – cd.

- **Cel 3.1. Wzmocnienie instytucjonalne oraz merytoryczne zasobów LGD Dolina Karpia.**
 - przedsięwzięcia współfinansowane ze środków własnych LGD oraz współfinansowane w ramach działania 4.3 PROW – Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
- **Cel 3.2. Skuteczna informacja i promocja, a także efektywne kreowanie środowiska lokalnych liderów na obszarze Doliny Karpia.**
 - przedsięwzięcia współfinansowane ze środków własnych LGD oraz współfinansowane w ramach działania 4.3 PROW – Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja
- **Cel 3.3. Wzmocnienie potencjału LGD Stowarzyszenia Dolina Karpia oraz lokalnych liderów poprzez wykorzystanie doświadczeń innych organizacji i Lokalnych Grup Działania.**
 - projekt współpracy współfinansowany ze środków 4.2 PROW Wdrażanie projektów współpracy.

Wdrażanie LSR w latach 2009 - 2015

Operacja	Minimalna liczba projektów	Limit refundacji - 2009	Limit refundacji - 2010	Limit refundacji - 2011	Limit refundacji - 2012	Limit refundacji - 2013	Limit refundacji - 2014	Limit refundacji - 2015	Całociowa kwota do refundacji
Odnowa i rozwój wsi	16	290 000,00	878 470,00	878 470,00	732 058,00	734 885,60	0,00	0,00	3 513 883,60
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	28	53 000,00	159 000,00	159 000,00	132 500,00	132 504,80	0,00	0,00	636 004,80
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	28	66 000,00	198 441,00	198 441,00	165 368,00	165 520,60	0,00	0,00	793 770,60
Małe projekty	60	110 000,00	320 000,00	320 000,00	270 000,00	270 000,00	126 389,00	0,00	1 416 389,00

Małe projekty – kto może ubiegać się o pomoc finansową?

- **osoby fizyczne** będące obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej, pełnoletnie i **mające miejsce zamieszkania na obszarze objętym LSR** (gminy: Spytkowice, Zator, Przeciszów, Polanka Wielka, Osiek, Brzeźnica i Tomice) **lub wykonujące działalność gospodarczą na tym obszarze**,
- **osoby prawne albo jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej**, którym ustawy przyznają zdolność prawną (kościół, związki wyznaniowe),
- **organizacje pozarządowe**, które posiadają siedzibę na obszarze objętym LSR lub prowadzą działalność na tym obszarze.

Małe projekty – jaka jest forma i wysokość pomocy?

- **Wysokość pomocy** na projekt **nie może przekroczyć 70%** kosztów kwalifikowalnych.
- **Poziom dofinansowania** dla danego beneficjenta **nie może przekroczyć** w okresie wdrażania LSR **kwoty 100 000 zł**, przy czym wysokość pomocy przyznanej na realizację jednego małego projektu **nie może być wyższa niż 25 000 zł**.
- **Minimalna całkowita wartość operacji** musi wynosić **co najmniej 4 500 zł**.

Małe projekty – jaki jest zakres działania?

Pomoc finansową udziela się na działania przyczyniające się do:

- Podnoszenia świadomości społeczności lokalnej.
- Podnoszenia jakości życia społeczności lokalnej.
- Rozwijania aktywności społeczności lokalnej.
- Rozwijania turystyki lub rekreacji na obszarze objętym LSR.
- Zachowania, odtwarzania, zabezpieczania lub oznakowania cennego, lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000.
- Zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego.
- Inicjowania powstawania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktów i usług opartych na lokalnych zasobach, tradycyjnych sektorach gospodarki lub lokalnym dziedzictwie, w tym kulturowym, historycznym lub przyrodniczym, albo podnoszenia jakości życia takich produktów.
- Wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia warunków prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej, z wyłączeniem działalności rolniczej.

Małe projekty – przykłady projektów

- Szkolenia i warsztaty o charakterze edukacyjnym.
- Udostępnianie urządzeń i sprzętu komputerowego.
- Imprezy rekreacyjne, kulturalne i sportowe.
- Promocja lokalnej twórczości kulturalnej – tradycji, zwyczajów i obyczajów, kultywowanie lokalnego języka, tradycyjnych zawodów i rzemiosła.
- Utworzenie bądź modernizacja bazy informacji turystycznej (stron internetowych, folderów i in. wydawnictw).
- Budowa, odbudowa bądź oznakowanie małej infrastruktury turystycznej (punkty widokowe, miejsca wypoczynkowe, szlaki rowerowe).
- Budowa, odbudowa bądź oznakowanie małej architektury wpisanej do rejestru zabytków bądź objętych wojewódzką ewidencją zabytków.
- Remont bądź wyposażenie muzeów i świetlic wiejskich.

Małe projekty – co obejmują koszty kwalifikowalne?

- **Robót budowlanych.**
- **Wynagrodzenia za świadczenie usług**, w tym usług prawniczych bądź księgowych.
- **Podłączenia do Internetu.**
- **Opracowania, druku lub powielenia oraz dystrybucji materiałów informacyjnych lub szkoleniowych**, w tym audiowizualnych, dotyczących małego projektu, zakupu bądź wynajęcia powierzchni reklamowych, zakupu czasu antenowego oraz zamieszczania materiałów prasowych w prasie.
- **Najmu sal lub innych powierzchni lub dzierżawy gruntu.**
- **Zakupu materiałów lub przedmiotów**, w tym materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich.
- **Zakupu, najmu lub dzierżawy oraz montażu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia, sprzętu lub oprogramowania**, z wyłączeniem środków transportu, przy czym koszt zakupu podlega refundacji jedynie w przypadku, gdy koszt najmu albo dzierżawy przekraczałby koszt zakupu.
- **Organizacji i przeprowadzenia wydarzeń promocyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych bądź sportowych.**
- **Wytyczenia bądź oznakowania szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych lub przyrodniczych**, w tym pomników przyrody, obiektów małej infrastruktury turystycznej, obiektów historycznych, przyrodniczych, kulturowych lub sakralnych.
- **Utworzenia lub aktualizacji baz danych**, w tym bazy informacji turystycznej.
- **Tworzenia stron internetowych.**
- **Upominków bądź nagród** do łącznej wysokości 5% pozostałych kosztów podlegających refundacji w ramach realizacji małych projektów.
- **Wynagrodzenia lub pobytu osób prowadzących szkolenia.**
- **Podróży lub wyżywienia uczestników szkoleń.**
- **Noclegu uczestników szkoleń** – w przypadku szkoleń trwających co najmniej dwa dni.
- **Tłumaczeń**, jeżeli osoby prowadzące szkolenia nie posługują się językiem polskim.

Do kosztów kwalifikowalnych w **wysokości nieprzekraczającej 10%** pozostałych kosztów kwalifikowalnych, zalicza się również **koszty ogólne**:

- **Przygotowania dokumentacji technicznej małego projektu**, obejmujące koszty: kosztorysów, projektów architektonicznych lub budowlanych, dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, wypisów lub wyrysów z katastru nieruchomości.
- **Opłat za patenty lub licencje.**
- **Badań lub analiz.**
- **Sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego.**

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także:

- **Podatek od towarów i usług (VAT).**
- **Wartość pracy oraz usług świadczonych nieodpłatnie**, stanowiącą iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz ilorazu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy na małe projekty, i liczby 168, **lecz nie więcej niż 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych małych projektów pomniejszych o wysokość kosztów ogólnych.**

Małe projekty – wykaz dokumentów

1. Formularz wniosku o przyznanie pomocy.
2. Instrukcja wypełniania wniosku.
3. Karta oceny zgodności operacji z LSR.
4. Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.
5. Oświadczenie Wnioskodawcy o przetwarzaniu danych osobowych.
6. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji.

Odnowa i rozwój wsi – kto może ubiegać się o pomoc finansową?

- **gmina,**
- **instytucja kultury**, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego,
- **osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej**, w szczególności **kościół** lub **inny związek wyznaniowy**,
- **organizacja pozarządowa mająca status organizacji pożytku publicznego**
(w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie) (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

Odnowa i rozwój wsi – jaka jest forma i wysokość pomocy?

- Poziom pomocy finansowej wynosi maksymalnie 75% kosztów kwalifikowalnych projektu.
- Maksymalna wysokość pomocy na realizację projektów w jednej miejscowości wynosi 500 000 zł w okresie wdrażania LSR.
- Wielkość pomocy przyznanej na realizację jednego projektu nie może być niższa niż 25 000 zł.

Odnowa i rozwój wsi – jaki jest zakres działania?

- **Pomoc finansową udziela się podmiotom z tytułu inwestycji w zakresie:**
- Budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje: rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne.
- Kształtowania obszaru przestrzeni publicznej.
- Budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych.
- Zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne.
- Odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci.
- Kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Odnowa i rozwój wsi – przykłady projektów

- Budowa, przebudowa lub remont świetlic i domów kultury.
- Budowa, przebudowa lub remont ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji lub obiektów sportowych.
- Porządkowanie terenów zielonych, parków i in. miejsc wypoczynku.
- Zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych.
- Budowa, przebudowa lub remont obiektów wystawowych, sal ekspozycyjnych, pawilonów.
- Rewitalizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków bądź objętych wojewódzka ewidencją zabytków.
- Budowa parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego.
- Odnawianie elewacji zewnętrznych i dachów obiektów sakralnych wpisanych do rejestru zabytków bądź objętych wojewódzka ewidencją zabytków.

Odnowa i rozwój wsi – co obejmują koszty kwalifikowalne?

- Budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne,.
- Budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów małej architektury.
- Budowy, przebudowy lub remontu przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych,.
- Zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów.
- Związane z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.
- Urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku.
- Budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej.
- Zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości.
- Rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków.
- Zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne.
- Budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w tym pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn.
- Odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków.
- Wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych obiektów budowlanych.
- Zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich — koniecznego do realizacji operacji.
- Zakupu sprzętu, materiałów i usług służących realizacji operacji.

Do kosztów kwalifikowalnych w **wysokości nieprzekraczającej 10%** pozostałych kosztów kwalifikowanych, zalicza się również **koszty ogólne**:

- **Przygotowania dokumentacji technicznej**, w szczególności: kosztorysów, projektów architektonicznych lub budowlanych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, wypisów lub wyrysów z katastru nieruchomości, usług geodezyjno-kartograficznych, usług rzeczoznawcy majątkowego.
- **Opłat za patenty lub licencje.**
- **Sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.**
- Przygotowywania innych dokumentów niezbędnych do realizacji operacji.
- **Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także podatek od towarów i usług (VAT) (nie dotyczy gmin i instytucji kultury).**

Odnowa i rozwój wsi – wykaz dokumentów

1. Formularz wniosku o przyznanie pomocy.
2. Instrukcja wypełniania wniosku.
3. Karta oceny zgodności operacji z LSR.
4. Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.
5. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji.

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Jaki jest cel działania?

Celem działania jest różnicowanie działalności rolniczej w kierunku podejmowania lub rozwijania przez **rolników, domowników lub małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem**, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów oraz promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

Jaka jest forma i wysokość pomocy?

- **Maksymalna wysokość pomocy** udzielanej jednemu beneficjentowi, w okresie wdrażania LSR, **nie może przekroczyć 100 000 zł.**
- Poziom pomocy finansowej wynosi **maksymalnie 50%** kosztów kwalifikowalnych operacji, natomiast pozostałe 50% kosztów realizacji operacji powinien zabezpieczyć wnioskodawca.

Kto może ubiegać się o pomoc finansową?

Do korzystania z pomocy finansowej uprawniona jest **osoba fizyczna** ubezpieczona na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jako **rolnik, małżonek rolnika oraz domownik**, która:

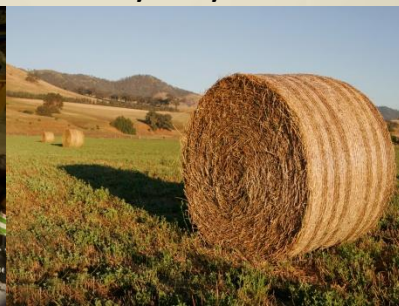
- Jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej.
- **Jest pełnoletnia i nie ukończyła 60 roku życia.**
- Ma miejsce zamieszkania na obszarze objętym LSR: **Spytkowice, Zator, Przeciszów, Polanka Wielka, Osiek, Brzeźnica i Tomice.**
- Nie wystąpiła o przyznanie lub nie przyznano jej renty strukturalnej w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
- Jest **nieprzerwanie ubezpieczona** w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, przez okres co najmniej 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy.
- Nie będzie realizowała operacji jako współnik spółki cywilnej.
- **Gospodarstwo rolne**, w którym pracuje osoba starająca się o przyznanie pomocy finansowej, **było objęte, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, płatnościami bezpośrednimi.**

Jaki jest zakres działania?

Pomoc finansową udziela się na podjęcie lub rozwijanie działalności w zakresie:

- Usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa.
- Usług dla ludności.
- Sprzedaży hurtowej i detalicznej.
- Rzemiosła lub rękodzielnictwa.
- Robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych.
- Usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem.
- Usług transportowych.
- Usług komunalnych.
- Przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych.
- Magazynowania bądź przechowywania towarów.
- Wytwarzania produktów energetycznych z biomasy.
- Rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Co obejmują koszty kwalifikowalne?

Koszty kwalifikowalne obejmują koszty:

- **Budowy, przebudowy lub remontu** połączonego z modernizacją niezamieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz **koszty rozbiórki i utylizacji** materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki.
- **Nadbudowy, przebudowy lub remontu** połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz **koszty rozbiórki i utylizacji** materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki.
- **Zagospodarowania terenu.**
- **Zakupu maszyn, narzędzi, urządzeń, wyposażenia i sprzętu. Zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania** służącemu wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej.
- **Zakupu środków transportu** z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, z tym że w przypadku zakupu pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep:
 - a) w wysokości nieprzekraczającej trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji - w przypadku działalności nierolniczej w zakresie świadczenia usług wyłącznie transportowych,
 - b) w wysokości nieprzekraczającej równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji - w przypadku działalności nierolniczej w zakresie innym niż usługi transportowe.
- **Rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu**, nieprzekraczające ceny netto nabycia tych rzeczy, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

Do kosztów kwalifikowalnych w **wysokości nieprzekraczającej 10%** pozostałych kosztów kwalifikowalnych, zalicza się również **koszty ogólne**:

- **Przygotowania dokumentacji technicznej**, w szczególności: kosztorysów, projektów architektonicznych lub budowlanych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, wypisów lub wyrysów z katastru nieruchomości, projektów technologicznych.
- **Opłat za patenty lub licencje.**
- **Sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.**

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także koszty:

- **Transportu do miejsca realizacji operacji:**
 - a) materiałów służących realizacji operacji,
 - b) maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją.
- **Montażu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją.**

Pomoc nie obejmuje kosztów:

- Podatku od towarów i usług (VAT).
- Zakupu rzeczy używanych.

Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej – wykaz dokumentów

1. Formularz wniosku o przyznanie pomocy wraz z załącznikami.
2. Ekonomiczny Plan Finansowy Operacji.
3. Instrukcja wypełniania wniosku.
4. Instrukcja wypełniania Ekonomicznego Planu Finansowego Operacji.
5. Karta oceny zgodności operacji z LSR.
6. Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.
7. Oświadczenie Wnioskodawcy o przetwarzaniu danych osobowych.
8. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji.

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Jaki jest cel działania?

Celem działania jest **wzrost konkurencyjności gospodarczej obszarów wiejskich, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy**, a w konsekwencji - **wzrost zatrudnienia na obszarach wiejskich.**

Jaka jest forma i wysokość pomocy?

- Poziom pomocy finansowej wynosi **maksymalnie 50%** kosztów kwalifikowalnych operacji, natomiast pozostałe 50% kosztów realizacji operacji powinien zabezpieczyć wnioskodawca.
- **Maksymalna wysokość pomocy** udzielonej jednemu beneficjentowi, w okresie wdrażania LSR, **nie może przekroczyć 300 000 zł** - w zależności od utworzonych miejsc pracy:
 - **100 000 zł** – jeśli biznesplan przewiduje **utworzenie 1 miejsca pracy**
 - **200 000 zł** - jeśli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej **2 miejsc pracy**
 - **300 000 zł** - jeśli biznesplan przewiduje **utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy**
- Planowana wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji musi **przekroczyć 20 tys. zł.**

Kto może ubiegać się o pomoc finansową?

Do korzystania z pomocy finansowej uprawniona jest **osoba fizyczna**, a także **osoba prawna, spółka cywilna oraz spółka prawa handlowego nieposiadająca osobowości prawnej**, która prowadzi (podejmuje) działalność jako mikroprzedsiębiorstwo **zatrudniające poniżej 10 osób**, i mające **obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro**.

Osoba fizyczna musi spełniać poniższe warunki:

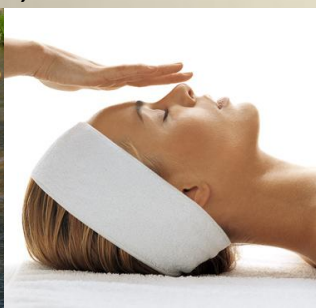
- **Podejmuje albo wykonuje we własnym imieniu** działalność gospodarczą jako mikroprzedsiębiorca.
- Jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej.
- **Jest pełnoletnia i nie ukończyła 60 roku życia.**
- Nie podlega przepisom o ubezpieczeniu społecznym rolników w pełnym zakresie.
- Ma miejsce zamieszkania na obszarze objętym LSR: **Spytkowice, Zator, Przeciszów, Polanka Wielka, Osiek, Brzeźnica i Tomice** .
- W okresie ostatnich 2 lat poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy, **nie uzyskała pomocy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**, działanie „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienie”.

Jaki jest zakres działania?

Pomoc finansową udziela się na podjęcie lub rozwijanie działalności w zakresie:

- Usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa.
- Usług dla ludności.
- Sprzedaży hurtowej i detalicznej.
- Rzemiosła lub rękodzielnictwa.
- Robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych.
- Usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem.
- Usług transportowych.
- Usług komunalnych.
- Przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych.
- Magazynowania bądź przechowywania towarów.
- Wytwarzania produktów energetycznych z biomasy.
- Rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Co obejmują koszty kwalifikowalne?

Koszty kwalifikowalne obejmują koszty:

- **Budowy, przebudowy lub remontu** połączonego z modernizacją niezamieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz **koszty rozbiórki i utylizacji** materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki.
- **Nadbudowy, przebudowy lub remontu** połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz **koszty rozbiórki i utylizacji** materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki.
- **Zagospodarowania terenu.**
- **Zakupu maszyn, narzędzi, urządzeń, wyposażenia i sprzętu.**
- **Zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania** służącemu wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności gospodarczej.
- **Zakupu środków transportu**, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, z tym że w przypadku zakupu pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep będą to koszty w wysokości nieprzekraczające:
 - a) trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji - w przypadku działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie świadczenia usług wyłącznie transportowych,
 - b) równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowanych operacji - w przypadku działalności gospodarczej wykonywanej w zakresie innym niż świadczenia transportowe.
- **Rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu**, nieprzekraczające ceny netto nabycia tych rzeczy, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

Do kosztów kwalifikowanych w **wysokości nieprzekraczającej 10%** pozostałych kosztów kwalifikowanych, zalicza się również **koszty ogólne**:

- **Przygotowania dokumentacji technicznej**, w szczególności: kosztorysów, projektów architektonicznych lub budowlanych, ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, wypisów lub wyrysów z katastru nieruchomości, projektów technologicznych.
- **Opłat za patenty lub licencje.**
- **Sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz związane z kierowaniem robotami budowlanymi.**

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także koszty:

- **Transportu do miejsca realizacji operacji:**
 - a) materiałów służących realizacji operacji,
 - b) maszyn urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją.
- **Montażu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją.**

Pomoc nie obejmuje kosztów:

- Podatku od towarów i usług (VAT).
- Nabycia nieruchomości.
- Zakupu rzeczy używanych.

Koszty kwalifikowalne liczą się od dnia zawarcia umowy na przyznanie pomocy finansowej. W przypadku przyznania pomocy do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty poniesione przez wnioskodawcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne – poniesionych nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2007 r.

Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – wykaz dokumentów

1. Formularz wniosku o przyznanie pomocy wraz z załącznikami.
2. Ekonomiczny Plan Finansowy Operacji.
3. Instrukcja wypełniania wniosku.
4. Instrukcja wypełniania Ekonomicznego Planu Finansowego Operacji.
5. Karta oceny zgodności operacji z LSR.
6. Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru.
7. Oświadczenie Wnioskodawcy o przetwarzaniu danych osobowych.
8. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji.

Terminy oraz miejsce składania wniosków

- Terminy składania wniosków:**

lata	2009				2010				2011				2012				2013				2014			
kwartaly	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Różnicowanie				X	X						X				X			X						
Mikroprzedsiębiorstwa				X		X					X				X			X						
Odnowa i rozwój wsi				X	X				X					X			X							
Małe projekty				X	X				X				X				X				X			

- Miejsce składania wniosków:** Biuro Stowarzyszenia Dolina Karpia; ul. Rynek 2, 32-640 Zator. Formularz wniosku o przyznanie pomocy można pobrać ze strony www.dolinakarpia.org jak również zgłaszając się bezpośrednio do Biura. Aktualne terminy dyżurów będą podawane na stronie www.dolinakarpia.org.

Podpisanie umowy i co dalej?

1.Realizacja wniosku.

Zgodnie z dokumentami programowymi,
Zgodnie z wytycznymi Instytucji Wdrażającej
Zgodnie z wizualizacją PROW.

2.Złożenie wniosku o płatność.

3.Refundacja kosztów.

Kolejny projekt?

...

Dziękujemy za uwagę

***Stowarzyszenie
Dolina Karpi***

ul. Rynek 2, 32-640 Zator

Tel. 033 841 05 84

biuro@[dolinakarpia.org](mailto:biuro@dolinakarpia.org)

www.dolinakarpia.org

DOLINA KARPIA

**LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
STOWARZYSZENIE DOLINA KARPIA
ZAPRASZA NA SPOTKANIE**

**MASZ POMYSŁ, CHCESZ UZYSKAĆ
BEZZWROTNĄ POMOC FINANSOWĄ
NA JEGO REALIZACJĘ?**

PRZYJDŹ na spotkanie informacyjne

Gmina	Miejsce	Termin
Tomice	Ośrodek Kultury Gminy Tomice	16.03.2010, g. 17:00
Przeciszów	Gminna Biblioteka Publiczna w Przeciszowie	17.03.2010, g. 16:00
Polanka Wielka	Gminne Centrum Kultury	18.03.2010, g. 16:00
Osiek	Gminna Biblioteka Publiczna w Osieku	22.03.2010, g. 16:00
Brzeźnica	Centrum Kultury i Promocji w Brzeźnicy	23.03.2010, g. 17:00
Spytkowice	Gminny Ośrodek Kultury w Spytkowicach	26.03.2010, g. 16:30
Zator	Ośrodek Kultury w Zatorze	07.04.2010, g. 17:00

- ✓ Mieszkasz lub prowadzisz działalność gospodarczą na terenie Doliny Karpia (gminy: Spytkowice, Przeciszów, Zator, Polanka Wielka, Osiek, Brzeźnica, Tomice) i masz ciekawy pomysł na działanie?
- ✓ Jesteś **ROLNIKIEM** (małżonkiem rolnika lub domownikiem) i chciałbyś **rozpocząć** nierolniczą **działalność gospodarczą**?
- ✓ Chcesz **utworzyć** bądź **rozwinąć** własne **MIKROPRZEDSIĘBIORSTWO**?
- ✓ Reprezentujesz **GMINĘ, INSTYTUCJĘ KULTURY, KOŚCIÓŁ** bądź inny związek wyznaniowy, **ORGANIZACJĘ POZARZĄDOWĄ** lub **JEDNOSTKĘ ORGANIZACYJNĄ** nie posiadającą osobowości prawnej?

**JESTEŚ CIEKAWY NA JAKIE DZIAŁANIA BĘDZIESZ MÓGŁ PRZEZNACZYĆ
BEZZWROTNĄ POMOC FINANSOWĄ?**

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ na temat możliwości uzyskania pomocy finansowej
w ramach 4 osi LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Dodatkowe informacje znajdziesz na stronie Stowarzyszenia Dolina Karpia www.dolinakarpia.org, w poszczególnych Urzędach Gmin, na tablicach informacyjnych oraz w prasie lokalnej.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Druk oraz spotkania informacyjne współfinansowane ze środków Unii Europejskiej
w ramach osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Stowarzyszenie Dolina Karpia

ul. Rynek 2, 32-640 Zator, tel. 033 841 05 84, e-mail: biuro@dolinakarpia.org

www.dolinakarpia.org